

Onze stedelijke leefomgeving in samenhang

Invoering Omgevingswet

De Lammenschansdriehoek vanuit de lucht (foto: Hielco Kuipers)

Fleur Spijker
(wethouder Duurzame
Verstedelijking):

“De Omgevingswet nodigt ons uit om de juiste keuzes te maken voor de toekomst van onze stad, met ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en zorg voor kwaliteit van de leefomgeving.”

Over iets meer dan een half jaar - 1 juli 2022 - gaat een nieuwe landelijke wet in: de Omgevingswet. Deze wet zorgt voor meer samenhang in het benutten en beschermen van onze leefomgeving. Voor inwoners en ondernemers verandert het een en ander. Wat houdt de Omgevingswet in? Wat betekent het voor de stad Leiden en wat gaat u ervan merken?

Omgevingswet in het kort

De Omgevingswet is een nieuwe wet, die voor heel Nederland geldt. Hierin staan alle regels voor én over de fysieke leefomgeving. Kortom een wet die gaat over alles wat u buiten ziet, hoort of ruikt. Deze wet gaat ook voor Leiden gelden. De startdatum is 1 juli 2022.

Innovatief en duurzaam

Nederland kent nu veel verschillende wetten en regels voor de buitenruimte, zoals bodem, water, wegen, milieu, monumenten, natuur, geluid en bouwen. Deze losse wetten en regels staan nu vaak de ontwikkeling van innovatieve en duurzame initiatieven in de weg. Die initiatieven hebben we hard nodig want we staan voor ingewikkelde keuzes en de beschikbare ruimte is beperkt. Denk bijvoorbeeld aan de omschakeling naar duurzame energie. Daarom worden 26 wetten en een paar honderd regelingen op

het gebied van de leefomgeving vereenvoudigd en gebundeld in één Omgevingswet.

Bouwen aan betere besluitvorming en uitvoering

Een belangrijke verbetering van de nieuwe wet is dat de fysieke leefomgeving meer in samenhang wordt gezien en benaderd. Het is de bedoeling dat we makkelijker en beter besluiten nemen over de Leidse buitenruimte. Ambtenaren, inwoners en ondernemers hebben in de toekomst via het Omgevingsloket toegang tot

dezelfde informatie. Bovendien gaat het aanvragen van een vergunning straks sneller en kunt u terecht bij één omgevingsloket. Maar zover is het nog niet. Nog nooit heeft iemand in Nederland met de Omgevingswet gewerkt. Dat zal in het begin wennen zijn. Net als bij een verbouwing staat nog niet alles meteen op z'n plek. We zullen soms extra met elkaar praten en inzien dat een ingeslagen weg toch niet de beste was. Uiteindelijk moeten de besluitvorming en het realiseren van plannen onder de Omgevingswet sneller en beter worden.

Initiatief - advies - toetsing

Inwoners, ondernemers en overheden zijn samen verantwoordelijk voor de kwaliteit en ontwikkeling van onze

leefomgeving. De Omgevingswet helpt om een nieuwe onderlinge rolverdeling die meer past bij deze tijd, waar te maken. Naarmate de gemeente (digitaal) steeds duidelijker maakt wat waar in de stad mag en gewenst is, ontstaat er meer ruimte voor en

helderheid over mogelijke initiatieven van bewoners en ondernemers. Initiatiefnemers mogen meer zelf hun plannen uitwerken en moeten belanghebbenden daar bij betrekken. De gemeente krijgt een meer adviserende en toetsende rol.

Participatie

De Omgevingswet heeft als doel dat beleid goed aansluit bij de stad en haar inwoners. Daarom is participatie een belangrijk aandachtspunt: meedenken, meedoen en soms ook samen ontwikkelen. In Leiden hebben we bijvoorbeeld een participatieplatform: doeme.leiden.nl. Veel inwoners praten hier al mee over projecten en initiatieven in de stad. Ook ontwikkelaars en andere initiatiefnemers zijn volgens de nieuwe Omgevingswet straks verplicht buurtbewoners goed te betrekken bij hun plannen.

Wat merkt u van de Omgevingswet?

Misschien bent u al betrokken geweest bij de Omgevingsvisie of een van de Ontwikkelperspectieven. Of u heeft de behandeling van besluiten in de gemeenteraad gevolgd. Maar het kan ook zijn dat u nog weinig weet van de nieuwe Omgevingswet, net als veel Leidenaren.

Inwoners van Leiden

Misschien merkt u in eerste instantie niets. Maar als u iets wilt verbouwen

aan uw huis of tuin en u vraagt een vergunning aan dan gaat dat straks anders. U zoekt de regels op in het

nieuwe, digitale Omgevingsloket, en kunt de vergunning ook direct aanvragen in het loket. Ook kunt u meedenken over de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan in de stad. En over initiatieven, groot en klein, bij u in de buurt. Dat kan nu ook al, want we zijn al aardig op weg met de nieuwe werkwijze van de Omgevingswet. De bedoeling van de nieuwe wet is dat de belangen van alle spelers in de stad op tafel liggen. Zodat de juiste keuzes gemaakt worden, zo transparant mogelijk. En dat de stad zich ontwikkelt vanuit de wensen van de bewoners en gebruikers in de stad.

Ondernemers in de stad

Bent u een ondernemer met een idee of een initiatief in de buitenruimte? Mooi, want daar biedt de Omgevingswet juist ruimte voor. De kaders voor de nieuwe plannen zijn geformuleerd in de Omgevingsvisie (het Leidse toekomstplan) en het Omgevingsplan (de regels voor de fysieke leefomgeving). Dat betekent voor u niet per se dat de regels per 1 juli 2022 veranderen maar wel dat ze terug te vinden zijn in het nieuwe digitale Omgevingsloket. Het is de bedoeling dat u in de toe-

komst via een landelijke centrale website - het digitale Omgevingsloket - alle informatie uit de Leidse Omgevingsvisie en het Leidse Omgevingsplan kunt terugvinden. Hier kunt u alle regels van een bepaalde locatie op een digitale plattegrond inzien. Daarnaast kunt u in het Omgevingsloket checken of een vergunning of melding nodig is voor uw initiatief, en deze via hetzelfde loket aanvragen. Check ook de voorwaarden rond het informeren van de directe omgeving over uw nieuwe plannen.

Omgevingsloket

Het is de bedoeling dat u in de toekomst via een landelijke centrale website - het digitale Omgevingsloket - alle informatie kunt vinden over de fysieke leefomgeving in Leiden. Tot 2029 zullen er steeds nieuwe aanvullingen in het loket verschijnen. Het nieuwe Omgevingsloket kent drie onderdelen:

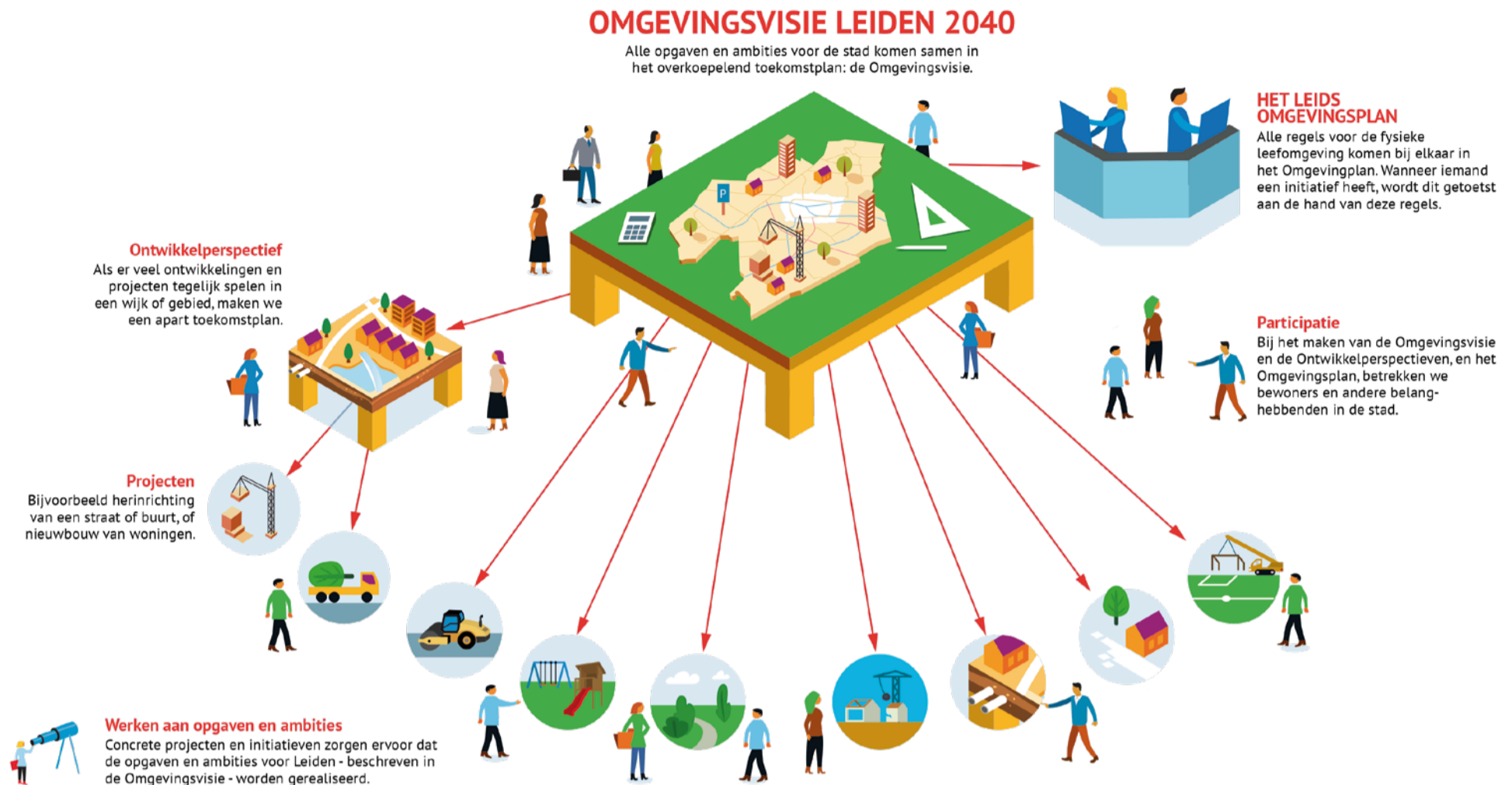
- 1. Vergunningencheck:** u kunt hier kijken of u een vergunning nodig heeft of melding moet doen van uw activiteit.
- 2. Aanvragen van vergunningen:** hier kunt u direct digitaal uw vergunning aanvragen of melding doen.
- 3. Regels op de kaart:** op een digitale kaart ziet u welke regels gelden op de gekozen locatie, of dat nu heel de stad Leiden is of uw directe buurt.

Het adres van de nieuwe website van het Omgevingsloket wordt voorjaar 2022 bekendgemaakt.

Werken onder de Omgevingswet

De samenhang tussen Omgevingsvisie, Omgevingsplan en projecten

De Omgevingswet gaat in per 1 juli 2022. Dat betekent dat de toekomstplannen, regels en dienstverlening van de overheid anders worden georganiseerd. In Leiden werken we straks met één omgevingsvisie voor de hele stad. Voor een specifieke wijk of gebied is soms een aanvullend toekomstplan nodig. De gemeenteraad legt deze toekomstplannen en regels vast in de Omgevingsvisie, de Ontwikkelperspectieven en het Omgevingsplan. Hoe werken die toekomstplannen en regels met elkaar samen?

Toekomstplannen en juridische kaders

Bij de Omgevingswet horen minder en andere officiële stukken waar het gemeentelijk beleid in vastgelegd wordt. De koers voor toekomstige ontwikkelingen ligt vast in de Omgevingsvisie en voor bepaalde wijken op meer detail in een Ontwikkelperspectief. De juridische kaders liggen vast in het Omgevingsplan.

In de infographic hierboven wordt de samenhang tussen visie, plan en perspectief uitgelegd.

Kaders en regels in het Omgevingsplan

In één Omgevingsplan liggen straks alle juridische kaders en regels die in de stad gelden, vast: wat kan en wat

mag in de fysieke buitenruimte? En welke voorschriften gelden daarbij? Onder andere alle geldende bestemmingsplannen worden straks opgenomen in het Leidse Omgevingsplan. Het grote voordeel van deze Omgevingsvisie, Ontwikkelperspectieven en Omgevingsplan is dat beleid beter op elkaar is afgestemd.

Waar staan we?

Vervanging riolering Noorderkwartier-oost (foto: Armin Hofman)

Leiden bereidt zich voor op 2040

De gemeente Leiden werkt sinds 2016 onder de naam 'Leiden 2040' aan de invoering van de Omgevingswet, net als andere gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk. Neem eens een kijkje op www.leiden.nl/2040.

Er is al heel veel werk verricht: Leiden heeft inmiddels een tweede versie van de Leidse Omgevingsvisie. Ook zijn er verschillende Ontwikkelperspectieven opgesteld, voor Leiden Zuidwest, De Mors en Leiden-Noord. Het opstellen

van het Leidse Omgevingsplan is inmiddels gestart: de gemeenteraad heeft de eerste kaders voor het Omgevingsplan bepaald. Lees hier meer over bij Waar staan we?

Afgelopen najaar heeft de gemeenteraad drie raadsbesluiten genomen die belangrijk zijn voor de invoering van de Omgevingswet in Leiden.

- In de Werkwijzer Bestuur en Omgevingswet staan de bestuurlijke werkafspraken tussen gemeenteraad en college. De afspraken gaan onder meer over de toepassing van de beleidsproducten uit de Omgevingswet, de bestuurlijke rolverdeling tussen raad en college, en een planmatige werkwijze voor Leidse projecten.
- De strategische uitgangspunten voor het Omgevingsplan zijn vastgesteld. Met dit besluit geeft de gemeenteraad duidelijke richting aan het college om het Omgevingsplan samen te stellen met alle juridische kaders en regels die in de stad gelden. Het Omgevingsplan is omvangrijk dus er volgen de komende jaren nog meer besluiten. Zowel de stad als de raad worden hierin betrokken.
- De tweede versie van de Omgevingsvisie Leiden 2040 - het toekomstplan voor de hele stad - is van kracht. Lees hiernaast meer over de inhoud.

Omgevingsvisie Leiden 2040

De Omgevingsvisie Leiden 2040 schetst een samenhangend toekomstbeeld van onze stad. Het is een soort kompas. In 2019 is een eerste versie gemaakt - die noemen we versie 1.0. De tweede versie van de Omgevingsvisie versie (1.1) is een flinke stap voorwaarts. Zo zijn duidelijke keuzes gemaakt en eerder ontbrekende onderwerpen (zoals bodem, energie en mobiliteit) toegevoegd. De Omgevingsvisie legt vast dat we in de aanloop naar 2040 gaan investeren in (internationale) kennis, (historische) cultuur en het realiseren van een duurzame, leefbare, innovatieve stad waar plek is voor iedereen. Op www.leiden.nl/omgevingsvisie leest u meer over de inhoud van de nieuwste versie.

Ontwikkelperspectief Leiden-Noord

Voor een drietal wijken in de stad is een apart toekomstplan gemaakt, omdat hier veel ontwikkelingen en projecten tegelijk (gaan) spelen. Zo'n toekomstplan voor de wijk heet een ontwikkelperspectief. Leiden Zuidwest en De Mors hadden al een ontwikkelperspectief, en die voor Leiden-Noord is bijna klaar. Als sluitstuk beslist de gemeenteraad op 2 december over het Ontwikkelperspectief Leiden-Noord. Op www.leiden.nl/detoeekomstvan Noord staat meer informatie over het toekomstplan voor Leiden Noord inclusief een filmpje waarin het ontwikkelperspectief wordt uitgelegd. Nieuwsgierig naar de ontwikkelperspectieven van Zuidwest of De Mors? Kijk op www.leiden.nl/2040.

Mijlpalen invoering Omgevingswet

- 2 december
Raad besluit over Ontwikkelperspectief Leiden-Noord
- Voorjaar 2022
Raad besluit over aangepaste Participatieverordening
- 1 juli 2022
Start Omgevingswet en nieuw digitaal Omgevingsloket

Meer informatie

Op www.leiden.nl/omgevingswet staan links naar algemene, landelijke informatie en naar de Leidse ontwikkelingen. Kunt u het antwoord op een vraag niet vinden? Stuur dan een mailtje naar leiden2040@leiden.nl.